

ARUPÄRIMINE nr 3

Esitatud Saku Vallavolikogu istungil 19. veebruaril 2026

Saku vallavolikogu esimehele Tanel Otsale

Käesolev arupärimine on ajandatud asjaoludest, et Saku vallavolikogu esimees Tanel Ots ei vastanud kõigile talle arupärimises nr. 2 esitatud küsimustele ning probleemid, millega seoses arupärimine nr.2 esitati, on jätkuvalt lahendamata.

Arupärimise nr. 2 ühele vastamata küsimusele on volikogu esimees siiski vastanud Saku Sõnumite jaanuarikuu 2026.a. veergudel selliselt: „Olen lubanud olla kogu volikogu esimees, mitte ainult koalitsiooni esindaja“. Paraku ei vasta see ilus lubadus tõele. Sellepärast esitamegi alljärgnevad avalikud küsimused uuesti, tehes seda pisut pikemate põhjendustega, et need oleksid paremini arusaadavad ka valijatele.

1. Miks pole juba enam kui kolm kuud suudetud täita Saku valla kehtiva põhimääruse (redaktsioon jõustunud 01.12.2024) paragrahvi 21, lõike 3 sätet, mille kohaselt „komisjoni koosseisu kavandamisel arvestatakse erakondade ja valimisliitude esindajate osakaalu volikogus“. Miks komisjonide liikmete koosseisu kujundamisel pole lähtutud Saku vallavolikogus kujunenud tegelikust poliitiliste jõudude vahekorra (koalitsioon 12 mandaati ja opositsioon 9 kohta). Sellise vahekorra kohaselt peaks seitsme liikmelises komisjonis olema põhimääruse kohaselt 4 koalitsiooni saadikut ja 3 opositsiooni esindajat. Miks tegelik olukord on teistsugune?
2. Saku Vallavolikogu 3. detsembri otsuste kohaselt kujundati olukord, kus vallavolikogu komisjonide 39-st kuulub valimisliidule „Väikelinn“ 18 kohta ja Reformierakonnale 6 kohta, ehk valitsuskoalitsioonil on 24 komisjonide kohta. Valimisliit „Kodu“ sai komisjonides 11 kohta, „Sakutajad“ kolm kohta ja EKRE 1 koha ehk opositsioon sai kokku 15 kohta, mis teeb koalitsiooni ja opositsiooni vahekorraks mitte õiglase suhte 4 : 3, vaid suhte 4,8 : 3. Et tagada õiglane koalitsiooni ja opositsiooni liikmete vahekord komisjonides, peaks valitsuskoalitsiooni 24 liikmele vastama opositsiooni 18 liiget, ehk opositsioonil peaks olema senisest kolm kohta rohkem. Veelgi suurem seaduserikkumine ja ebakõla kujunes sama otsusega aga eelarvekomisjoni koosseisus. Sinna kuulub praegu 5 liiget koalitsioonist, sealhulgas 2 liiget volikogus ühe mandaadiga Reformierakonnast. Opositsioon on esindatud vaid kahe „Kodu“ saadikuga, kaks väiksemat poliitilist ühendust, sealhulgas kahe mandaadiga „Sakutajad“ on jäetud komisjoni ukse taha. Selliselt pole komisjonide koosseisu kinnitamisel arvestatud erakondade ja valimisliitude esindajate osakaalu volikogus. Reformierakond on selgelt 6 kohaga volikogu komisjonides üle esindatud ning „Sakutajad“ ja EKRE alaesindatud. Kuidas kavatsed tagada KOKS paragrahv 47 ja Saku valla põhimääruse paragrahvi 21, lõike 3 nõuete täitmise, lõpetada „Sakutajate“ ja EKRE liikmete diskrimineerimine ning tagada nende proportsionaalne esindatus volikogu komisjonides?
3. Miks Sa pole täitnud volikogu komisjonide koosseisude kujundamise nõuet, et komisjonide koosseisude kujundamisel arvestatakse erakondade ja valimisliitude eelnevalt esitatud ettepanekuid (KOKS paragrahv 47, lõige 1). Ka Saku valla põhimääruse paragrahvi 21, lõike 3 teine lause ütleb: „Erakonna ja valimisliidu esindajad määratakse komisjonidesse erakonna ja

valimisliidu ettepaneku alusel". EKRE ja valimisliidu „Sakutajad“ esindajad volikogus väidavad, et volikogu esimees, ega keegi teine pole nendele vastavasisulist ettepanekut teinud ning seetõttu pole nad enne 3. detsembri otsuse tegemist saanud vormistada ka ettepanekuid oma esindajate määramiseks vallavolikogu komisjonidesse. Kuidas kavatsete edaspidi tagada Saku vallavolikogu komisjonide kujundamise seaduslikkuse, protseduuriliste reeglite rikkumise vältimise?

4. Miks soovid, et vallavolikogu komisjonide arvu, nendes liikmete arvu ning isegi mõne komisjoni liikmete koosseisu kujundamisel (revisjonikomisjonis peavad olema vaid opositsiooni saadikud) tuleb lähtuda vaid võimukoalitsiooni poolt ette antud skeemist? Miks seostad revisjonikomisjoni neljanda liikme kohta vägivaldselt „Sakutajate“ valimisliiduga, kuigi valimisliit või ükski nende saadik pole vastavat soovi esitanud, rääkimata nõusolekust selles komisjonis töötada. Kuidas selline survestamine on kooskõlas demokraatia, ülalnimetatud õigusaktide, läbirääkimiste ja konstruktiivse opositsiooni kaasamise heade tavadega?
5. Miks oled kasutanud komisjonide koosseisude kujundamisel argumendiks valitsuskoalitsiooni kokkulepet, kuigi ükski EV kehtiv seadus sellist võimalust ei paku? Kas tunnistad, et seaduste ees on kõik volikogu liikmed võrdsed, sõltumata sellest kas nad kuuluvad suurtesse või väikestesse poliitilistesse ühendustesse, koalitsiooni või opositsiooni? Kas Saku valla poliitilisel enamusel on õigus suvaliselt tõlgendada seadusi, diskrimineerida ja alavääristada opositsiooni liikmeid?
6. Kas lähiajal on oodata otsuseid, et üks EKRE ja üks „Sakutajate“ esindaja saavad oma õiglase seaduspärase koha Saku vallavolikogu komisjonides kooskõlas vastava sooviavaldusega või soovivad olukorra lahendamiseks pöörduda kohtu poole?
7. Kuidas kavatsed aidata kaasa, olla eeskujuks, et Saku vallavolikogu liikmed ja vallavalitsuse ametnikud oleksid seadusekuulemad ja täidaksid hoolikamalt Eesti põhiseaduse alljärgnevaid sätteid: „Eesti kodaniku kohus on olla ustav põhiseaduslikule korrale....“, „mis rajaneb vabadusele, õiglusele ja õigusele“ ... „kõik on seaduse ees võrdsed“?

NB! Palume kõigile küsimustele vastata eraldi. *rejalikult.*

Leo Jürgenson

 /allkiri/

Sale Mantsik

 / allkiri/

Ivar Raig

 /allkiri/

Sakus, 19. veebruaril 2026